

**«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення»
(04-05 березня 2020 року)**

Мацієвич Т.О.

к.е.н., доцент

Херсонського державного аграрного університету,

м. Херсон

Мартинів І.М.

асистент

Херсонського державного аграрного університету,

м. Херсон

Яценко В.В.

здобувач вищої освіти

Херсонського державного аграрного університету,

м. Херсон

ОСОБЛИВОСТІ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Місцеве самоврядування на сучасному етапі державотворення реалізується через децентралізацію владних повноважень і інституційної спроможності територіальних громад. У цьому контексті, слід зазначити, що в Україні завершується процес створення перспективних планів формування територій громад областей.

Так, відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» № 3038-VI від 17.02.2011 року, передбачено розроблення на місцевому рівні лише генерального плану населеного пункту, плану зонування території та детального плану території.

Згідно Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (щодо спрощення процедури затвердження перспективних планів формування територій громад Автономної Республіки Крим, областей)» №2189 від 30.09.2019 року, передбачено, що об'єднання громад надалі відбуватиметься виключно за перспективним планом і без обов'язкової участі обласних рад.

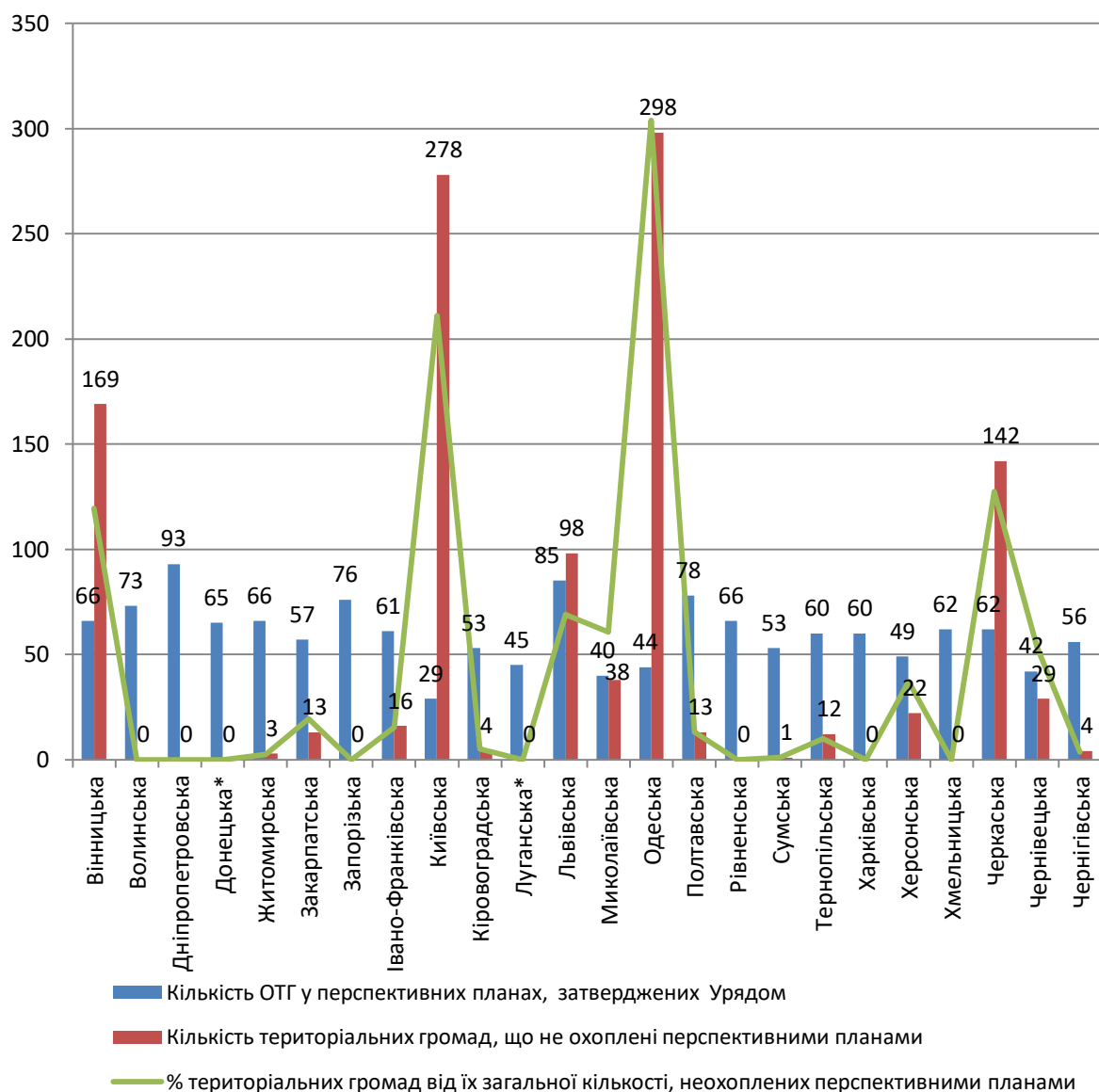
Згідно постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Методики формування спроможних територіальних громад» № 34 від 24.01.2020 року, рівень спроможності громад буде враховуватися при розробленні чи внесенні змін до перспективних планів. При цьому, кількість громад з низьким рівнем спроможності не може перевищувати 10 % від загальної кількості спроможних громад області [1].

Модернізація просторового планування розпочалась одночасно із процесом децентралізації у 2014 р. із прийняттям Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади № 333-2014-р від 01.04.2014 року [2]. Відповідно до положень зазначеної Концепції основними повноваженнями органів місцевого самоврядування базового рівня є

«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2020 року)

забезпечення: планування розвитку території громади; місцевого економічного розвитку (залучення інвестицій, розвиток підприємництва); територіальної доступності отримання послуг на території громади, де проживає особа тощо.

Рейтинг областей за параметром перспективні плани спроможних громад України за 2015 -2019 роки, подано на рис. 1.

*Джерело: складено авторами на основі [5]

Примітка. Без урахування тимчасово окупованої території

Рис. 1. Рейтинг областей за параметром перспективні плани спроможних громад України за 2015 -2019 роки

На думку Дорош А.Й. [3], зазначає, що проблемою вітчизняного просторового планування є те, що воно законодавчо поділяється на

«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2020 року)

містобудівну та землевпорядну діяльність, переважна частка планувальних інструментів належить до містобудівної.

При цьому, Ущатовська О. [4, с.71], пропонує розглядати просторове планування як сукупність дій органів місцевого самоврядування та виконавчої влади щодо визначення територій для розселення, місць застосування праці, відпочинку та оздоровлення, інженерно-транспортної інфраструктури, інших об'єктів шляхом розроблення, затвердження документації з просторового планування та дотримання її рішень.

Основні принципи при просторовому плануванні розвитку громад з місцевого економічного розвитку, які доцільно враховувати:

- створення партнерств, залучення громади та налагодження співпраці – важлива умова успішності планування, забезпечення прогресу, впровадження дієвих стратегій та програм місцевого розвитку.

- програми й заходи з місцевого розвитку мають бути прозорими і підзвітними.

- зростання конкурентоспроможності.

Отже, серед основних механізмів, які визначають економічний розвиток, є містобудівна та землевпорядна документації, що регулюють планування, забудови, а також використання територій. Послідовна діяльність може стати каталізатором сталого розвитку громади в контексті просторового планування.

Список літератури

1. Офіційний сайт Децентралізація. Уряд змінив методіку формування спроможних громад. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12090>

2. Законодавство України. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні № 333-2014-р від 01.04.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>

3. Дорош А.Й. Нові підходи до територіального планування в Україні з врахуванням децентралізаційних процесів та досвіду Австрії. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2016. № 3. С.78-85.

4. Ущатовська О. Правові форми планування земель в умовах об'єднання територіальних громад в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2018. №3. С.68-73.

5. Міністерство розвитку громад та територій України. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 10 січня 2020 року. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/526/10.01.2020.pdf>